

CJENICI KOMUNALNIH DRUŠTAVA NA SNAZI OD POČETKA OVE GODINE

Novi obračun smeća »šminka« bez efekta

RIJEKA – Na prošlotjednoj strukovnoj sjednici Skupine komunalnog gospodarstva u HGK, gdje su predstavnici komunalnih društava iz ukupno osam gradova i općina Primorsko-goranske županije razmjenjivali iskustva s novim cjenicima odvoza smeća, a koje su prema zakonu o otpadu morali uvesti od 1. siječnja ove godine, zaključeno je kako je u pitanju tek »šminkanje« i formalno usklađivanje sa zakonom. Naime, opcije koje je zakon ponudio u vezi s novom naplatom usluge odvoza smeća bile su obračun cijene prema volumenu, po broju članova domaćinstva ili po količini u kilogramima, a što je u cilju naprednijeg sustava zaštite okoliša po načelu »onečišćivač plaća« trebalo zamijeniti donedavni sistem obračunavanja cijene prema stambenim kvadratima. Dok je većina komunalnih društava prihvatila obračun po volumenu, manji se dio opredijelio za broj članova domaćinstva kao osnovu za izračun konačne cijene, a sistem naplate obračunat prema odvaganoj količini smeća, koji bi bio vjerojatno najpravedniji, direktori su ocijenili kao tehnički i financijski nedostupan zbog ograničenih sredstava.

– **Mislim da** ćemo se svi složiti da sistemi obračuna cijene odvoza smeća koje smo odabrali predstavljaju unutar hrvatskih okvira trenutačno jedina realna i moguća rješenja, no

»Preraspodjela« troškova odvoza

Iskustva riječke Čistoće zasad broje tek 200 prigovora na novi sustav naplate odvoza smeća, sve redom od strane gospodarskih subjekata, što i nije tako veliki broj kada se zna da ih ukupno ima oko 6.000. Zlatko Štok je naveo kako su mnoge tvrtke koje imaju poslovne prostore razmještene u različite kategorije naplate smeća (kojih je za poslovne subjekte ukupno sedam) naknadno tražile, a onda i dobile, različite mjesečne račune za pojedine dijelove. Tako, primjerice, autokuce znaju imati posebne račune za skladište, za uredski prostor te za autosalon, dok se Brodokomercu ispostavlja mjesečno čak 150 različitih računa. Također, one tvrtke i pogoni koji za to imaju tehničke uvjete, sve više naručuju vlastite »baje« za smeće, jer im to ispadne jeftinije, a iako je ta mogućnost postojala i ranije, tek je sada masovno koriste naročito na području industrijske zone Kukuljanovo.

– Ono što proteklih mjeseci uočavamo kao noviji problem je povećana nelikvidnost, gdje pojedine tvrtke ne plaćaju mjesečne račune, a još je više onih koje su se u tom periodu ugasile i kojim više ni ne možemo naplaćivati uslugu odvoza smeća – primjećuje Štok.

Obračun cijene odvoza smeća po volumenu i po broju članova domaćinstva trenutačno jedini mogući, no nisu i najpravedniji

i da ona nisu ujedno i najpravednija pri postizanju krajnjeg cilja zaštite okoliša. S obzirom na to da se za većinu korisnika situacija nije značajno promijenila, modeli koje smo proveli zapravo u jednu ruku predstavljaju puko »šminkanje« i prelijevanje »iz šupljeg u prazno« kako bi se sistem uskladio sa zakonskim obvezama, a pri čemu se nažalost ne dobiva onaj željeni efekt naplate prema stvarno proizvedenoj količini smeća, komentirao je direktor Trgovačkog društva Poničke – Krk Frane Mrakovčić.

U istom kontekstu može se razmatrati i opaska većine direktora komunalnih društava, a ta je da su od svojih gradova i općina osnivača prilikom izmjene cjenika dobivale naputak kako svoje formule za obračun moraju prilagoditi tako da se dosadašnja cijena usluge odvoza smeća za domaćinstva ne smije povećati, praktično ni za lipu. Sustav naplate prema broju članova domaćinstva ispostavio se najlogičniji za goranski te

otočki kraj gdje ima veliki broj starijih domaćinstava, a u takvim manje naseljenim predjelima nije bio toliko problem prikupiti podatke o tome koliko koje kućanstvo ima članova. Suprotna iskustva imaju u Rijeci i Opatiji, gdje anketiranje stanovništva nije donijelo prave i iskoristive podatke, jer je ispalo da na, primjerice, području Rijeke i općina iz »prstena« živi tek 140.000 stanovnika, dok je pravi podatak oko 210.000.

– Podatke od policije također nismo mogli koristiti, jer za stambenu zgradu oni imaju popis imena o stanovan-

Modeli predstavljaju puko »šminkanje« i prelijevanje »iz šupljeg u prazno« kako bi se sistem uskladio sa zakonskim obvezama

ju na toj adresi, ali ne i tko je razmješten u koji stan. Osim toga, kod sistema na osnovi broja članova domaćinstva postoji realno problem kod onih slučajeva kod kojih se račun ne naplati, jer kada to jednog dana dođe na sud, traži se dokaz o tome koliko članova broji neko kućanstvo, a u tom smislu ne postoji dovoljno vjerodostojan dokument – tek pismena izjava vlasnika stana, upozorava direktor riječkog KD-a Čistoća Zlatko Štok.

Iva VLAŠIMSKY

U riječkoj Čistoći zasad broje 200 prigovora na novi sustav naplate odvoza smeća

V. KORUZA